

Az athéni perbeszéd mint történeti forrás

BMVD-181/2

Péntek 10.00 – 11.30

Az óra a szónok Aischinés *Timarchos ellen* mondott beszéde alapján próbálja bemutatni, hogy miként (és főleg milyen megszorításokkal) használható egy törvényszéki beszéd fennmaradt szövege történeti forrásként.

Követelmény: A kurzus látogatása a HKR szerint. A félév során egy zárthelyi dolgozatot írunk az első három teljes értékű óra után az olvasott szakirodalomból. A dolgozat kérdései ellenőrzik, hogy a hallgatók a kellő mélységben megismerték azt a történeti és politikai közeget, amelyben a beszéd elhelyezhető. A félév ezt követő részében minden hallgató tart egy 30 perces referátumot, amelyben összefoglalja a többiek számára egy általa kiválasztott szakirodalmi tételt az ajánlott irodalmak listájáról. A félév végi érdemjegy a zárthelyi dolgozat, a referátum és az egész féléves aktivitás függvénye.

Február 15. – Óramegbeszélés, bevezetés

Február 22. – Történeti bevezetés

Kötelező irodalom:

- Németh Gy. – Ritoók Zs. – Sarkady J. – Szilágyi J. Gy.: *Görög művelődéstörténet*. Budapest, Osiris, 2006, pp. 633–643. (különösen: 641–643), 654–656.
- Hegyi D. – Kertész I. – Németh Gy. – Sarkady J.: *Görög történelem a kezdetektől Kr. e. 30-ig*. Budapest, Osiris, 1995 (és későbbi kiadások – *oldalszám eltérhet!!!*), pp. 237–241. (*Az athéni állam belső nehézségei* c. fejezet), 245–247. (*Perzsia és Makedónia között* c. fejezet)

Március 1. – A pereskedő athéni

Forrás: Aischinés I. 1–3.

Kötelező irodalom:

- Bolonyai G.: *Antik szónoki gyakorlatok*. Budapest, Typotex, 2001, pp. 8–18.

Március 8. – Törvények I.

Forrás: Aischinés I. 4–14.

Kötelező irodalom:

- Horváth L.: *Az athéni Hypereidés beszédei és stílusának ókori megítélése*. Budapest, Pallas–Attraktor, 2001, pp. 22–30.

Március 15. – Törvények II. (és zárthelyi dolgozat)

Forrás: Aischinés I. 15–21.

Ajánlott irodalom:

- Fisher, N.: *Hybris. A Study in the Values of Honour and Shame in Classical Greece*. Warminster, Aris&Phillips, 1992, pp. 36–85.

Március 22. – Törvények III.

Forrás: Aischinés I. 28–36.

Ajánlott irodalom:

- Hansen, M. H.: *The Athenian Democracy in the Age of Demosthenes. Structure, Principles, and Ideology*. Oxford, Blackwell, 1991, pp. 178–224. (A *The People's Court* c. fejezet)

Március 29. – Tavaszí Szünnet

Április 5. – Óra elmarad

Április 12. – Tanúskodás

Ajánlott irodalom:

- Carey, Chr.: The Witness's Exomomia in the Athenian Courts. *The Classical Quarterly*, 45/1 (1995), pp. 114–119.
- Humphreys, S. C.: Social Relations on Stage: Witnesses in Classical Athens. In: Carawan, E. (ed.): *Oxford Readings in the Attic Orators*. Oxford, OUP, 2007, pp. 140–213.

Április 19. – Erkölc és deviancia

Ajánlott irodalom:

- Roy, J.: An Alternative Sexual Morality for Classical Athenians. *Greece & Rome*, 44/1 (1997), pp. 11–22.
- Cohen, D.: Sexuality, Violence, and the Athenian Law of 'Hubris'. *Greece & Rome*, 38/2 (1991), pp. 171–188.
- Fisher, N.: The Bad Boyfriend, the Flatterer and the Sykophant: Related Forms of the kakos in Democratic Athens. In: Sluiter, I. – Rosen, R. M. (edd.): *KAKOS. Badness and Anti-Value in Classical Antiquity*. Leiden–Boston, 2008, pp. 185–232.

Április 26. – Társadalmi státus és polgárjog

Ajánlott irodalom:

- MacDowell, D. M.: *The Law in Classical Athens*. London, Thames & Hudson, 1978, pp. 67–83.
- Hunter, V.: Status Distinctions in Athenian Law. In: Hunter, V. – Edmondson, J. (edd.): *Law and Social Status in Classical Athens*. Oxford, OUP, 2000, pp. 1–30.

Május 3. – Timarchos és Démosthenés

Ajánlott irodalom:

- Fisher, N.: *Aeschines. Against Timarchos*. Oxford, Clarendon, 2001, pp. 20–24.
- Worman, N.: Insult and Oral Excess in the Disputes Between Aeschines and Demosthenes. *The American Journal of Philology*, 125/1 (2004), pp. 1–25.

Május 10. – Pázmány-nap

Május 17. – Philippos, Alexandros és a phókisiak

Ajánlott irodalom:

- Buckler: Demosthenes and Aeschines. In: Worthington, I. (ed.): *Demosthenes. Statesman and Orator*. London–New York, Routledge, 2000, pp. 114–158.